

*Кремезь Денис,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
фізико-математичного факультету
Науковий керівник: Мосіюк Олександр,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна*

РЕАЛІЗАЦІЯ STEM ПРОЕКТІВ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ УЧНЯМИ СТАРШИХ КЛАСІВ

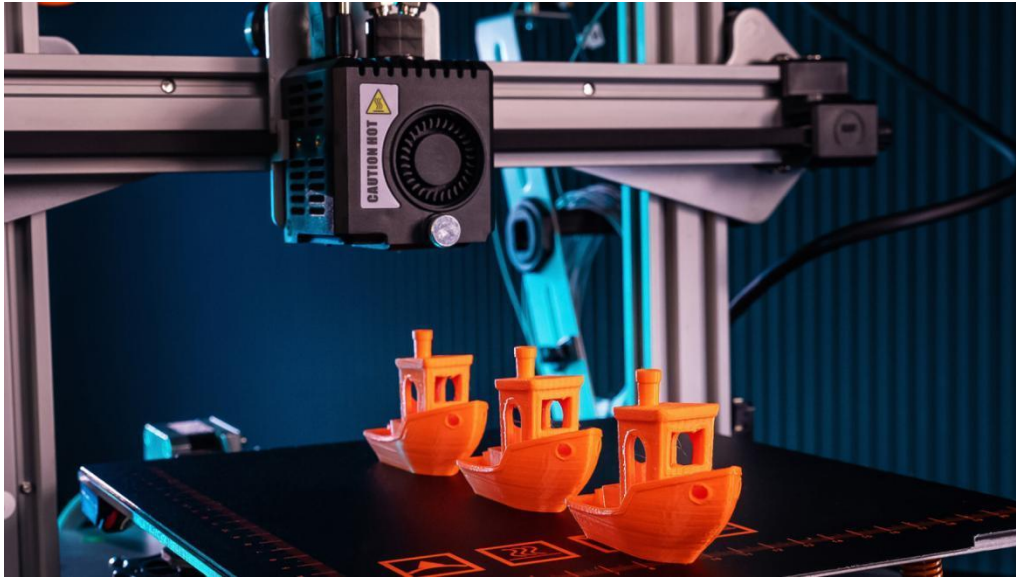
Актуальність. У сучасному технологічному світі освіта має активно адаптуватися до нових вимог. Ключова задача полягає необхідності розвитку інноваційних методів навчання і підготовки старшокласників до викликів технологічного суспільства. А це означає розвиток комплексу навичок: наукових, технічних, інженерних і математичних. Особливе місце займає реалізація учнями STEM-проектів у позакласній роботі з використанням 3D-принтерів, мікроконтролерів Arduino та платформи Tinkercad Circuits.

Аналіз актуальних досліджень. Дослідження в галузі STEM освіти вказують на те, що практичні застосування технологій сприяють ефективнішому вивченню предметів, а також розвивають критичне мислення та технічні навички учнів. Проте, конкретні можливості та переваги використання 3D-принтерів, Arduino, Tinkercad Circuits ще вимагають детальнішого дослідження.

Мета даної статті є аналіз можливостей та опис переваг використання 3D-принтерів, мікроконтролерів Arduino, а також платформи TinkerCAD Circuits для створення учнівських STEM проектів у позакласній роботі старшокласників.

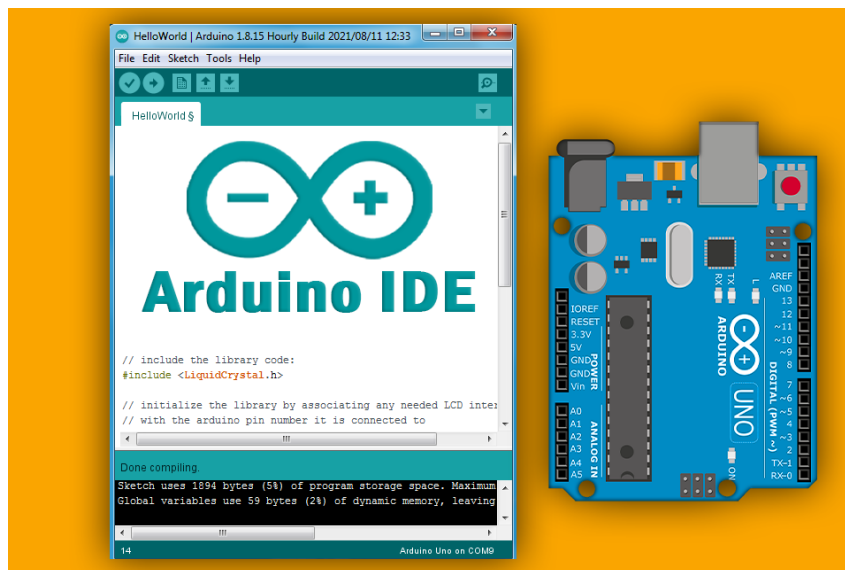
Виклад основного матеріалу. Розглянемо кожен з аспектів детально. 3D-принтери (рис.1) є потужним інструментом для створення фізичних моделей, прототипів та деталей для STEM проектів [5]. Вони дозволяють учням практично реалізувати свої ідеї і освоїти інженерію й дизайн. А також опанувати спеціальне програмне забезпечення для роботи з сучасними верстатами з числовим програмним керуванням.

Учні найкраще навчаються завдяки можливості практичного застосування. За допомогою 3D-принтерів вчителі можуть створювати проектні завдання, які трансформують навчальний процес і наближають його до практики. Окрім цього конструювання сприяє розвитку уяви та інженерного мислення. Це пов'язано з тим, що просторовий інтелект передбачає аналіз та інтерпретацію розмірів, форми та зв'язків між структурними елементами предмету.

Рис.1. Процес 3D - друк

Ще один важливий напрям є використання та програмування мікроконтролерів Arduino [1, 2, 4]. Мікроконтролери Arduino і середовище розробки Arduino IDE (рис.2) стають центральним елементом багатьох STEM проєктів.

Рис.2. Середовище розробки Arduino IDE

Arduino застосовується для розробки рішень, що контролюються датчиками та перемикачами. Вони мають змогу керувати роботою широкого спектру індикаторів, датчиків, електричних і не тільки, двигунів та інших пристроїв. Модулі, створені з використанням Arduino, можуть бути як повністю автономними пристроями, так і взаємодіяти з ПЗ, що запущене на ПК або ж смартфоні.

Інтегроване середовище розробки для програмування такої керуючих модулів є загальнодоступним. Окрім цього, до переваг Arduino, як навчального контролера, можна віднести низьку ціну, кросплатформенність, просте та зручне

Секція 1. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті та науці

середовище програмування, наявність величезної кількості найрізноманітніших сенсорів (для вимірювання температури, вологості, тиску, освітленості, звуку, газу, диму, вогню, магнітного поля) (рис.3) й пристроїв (гіроскоп, дальномір, барометр тощо).

За допомогою спеціальних модулів (shields), що по суті є багатофункціональними приладами, функціонал плат можна розширити й адаптувати до конкретних умов роботи проекту. До найпопулярніших відносять такі: Ethernet та WiFi модулі – забезпечують з'єднання з локальною комп'ютерною мережею або мережею Інтернет; Bluetooth та nRF24L01 модулі – реалізують радіозв'язок з сторонніми Bluetooth пристроями або кількома платами Arduino; GSM/GPRS модуль – дозволяє відправляти SMS-повідомлення та багато інших.

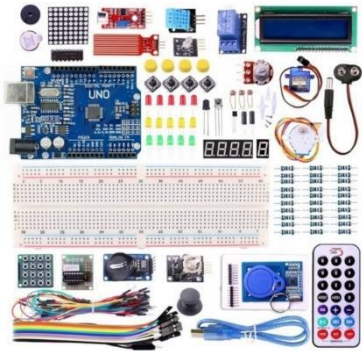

Рис.3. Модулі та датчики

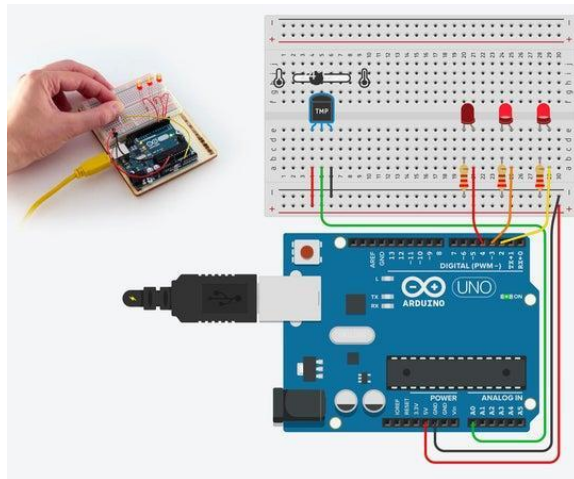

Рис.5. Створення електронної схеми

Важливим моментом є використання Tinkercad Circuits для моделювання та симуляції автоматизованих електричних схем [3]. Tinkercad Circuits (рис.5) дозволяє учням створювати електричні схеми, програмувати їх та виконувати симуляції без необхідності фізичного підключення компонентів.

Це ефективний інструмент для вивчення як електроніки так і програмування. А також на цій платформі Tinkercad можливе спрощене тривимірне моделювання, що дає змогу отримати базові поняття та принципи створення тривимірних фігур та завантаження створених об'єктів для подальшого друку на 3D принтері.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Застосування 3D - друку, мікроконтролерів, платформи Tinkercad Circuits та середовища розробки Arduino IDE у STEM проектах у позакласній роботі старшокласників дозволяє не тільки поглиблювати їхні знання у науках та техніці, але й розвивати критичне мислення, творчість та практичні навички. Використання таких технологій стимулює інтерес учнів до STEM-галузей і готує їх до активної участі в технологічному суспільстві.

Список використаних джерел та літератури

1. Знайомство з Arduino. URL: https://gb.mistoboyarka.gov.ua/files/project/1632/documents/15120646387546_1512063065317996.pdf.
2. Кривонос О. М., Кузьменко Є.В., Кузьменко С. В.О. Огляд та перспективи використання платформи ARDUINO NANO 3.0 у вищій школі, Інформаційні технології і засоби навчання, 2016, 56(6). С. 77–87.
3. Михайленко І.М. Використання онлайн симулятора Tinkercad Curcuits. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-onlayn-simulyatora-tinkercad-circuits-arduino-yak-zasib-vprovadzhennya-stem-osviti-na-urokah-informatiki-65758.html>
4. Мікроконтролер Arduino. URL: <https://bitkit.com.ua/shho-take-arduino>.
6. Навіщо школі 3-D принтер URL: <https://intboard.ua/pres-sluzhba/blog/navischo-shkoli-3d-printer>.